

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

3die Aarg.

15de Marts 1872.

5te Hefte.

Gneboeren.

(Indsendt til "For Hjemmet.")

Der var en Mand i fordums Tid,
Hvis Rygte og er kommen hid ;
Han trosted sig ved kristen Daab
Og vandrede i Tro og Haab.
Han søgte og at leve ret,
Men det ham lyffedes kun flet.

Ehi af, det hændte ham saa tidt,
At Andre mod ham gif for vidt ;
De Sverdagslivets Pus og Stød
Optændte Bredens Brand og Glød ;
Da blev nu ofte Strid og Larm,
Som ægged endnu mer hans Harm.

Da klaged han: "Seg flygte maa ;
Her er jo ingen No at faa ;
Seg gjerne og sagtmodig var,
Men Andres Arrighed er soar,
Saa Breden blir mig tidt for stærk,
Og det er Alt de Andres Verk."

Saa flygted han til Døknens No
For der i Ensomhed at bo.
Der vil han med et helligt Liv

Sel fjernt fra Brede, Tvist og Riv
I Odemarken dyrke Gud
Dg ikke synde mod hans Bud.

Svor skal han nu det have godt!
Sam naar ei Andres Stød og Spot;
Hans Hellighed ei mere faar
Bed Andres Dndskab noget Saar.
Der leved da den fromme Mand
Af Urter og af Kildens Vand.

Saa vandred han en vakker Dag
Med Krukken i sin gode Mag
Dg fyldte den og før en Stund
Den satte paa den skjæve Grund.
Men se, da falder Krukken om,
Dg før han ved det, er den tom.

Det var et Uheld. Han blev varm;
Dg tog han Krukken uden Harm
Dg fyldte den af Kilden god
Dg satte den, hvor før den stod;
Men som han lidet saa sig om,
Faldt Krukken atter og blev tom.

Det var som Krukken havde Liv,
Dg som den vilde hybe Riv;
Dg da den, endnu engang fuld,
Dg ikke stod, men faldt omfuld,
Saa greb han den og med et Kast
Slog den mod Jorden, saa den brast.

Der stod han nu, den arme Gjæf,
Fik Vine op og saa med Stræk,
At da han gif til Drknens Sted,
Hans syndige Natur gif med,
Dg at den Syndens onde Rod
Var i hans Hjerte, Kjød og Blod.

"Af," sukked han, "hvor var jeg blind
Dg kjendte ei mit eget Sind;

Jeg træde maa paa bedre Bei,
Min egen Fromhed duer ei.
Vær, Jesu, du, som for mig led,
Min eneste Retfærdighed!"

Da saa sit Hjerte denne Mand
At ligne et fordærvet Band,
Svoopaa hver enkelt Synd saa slem
Kun som en Hoble traadte frem,
Og at de Vobler sprang især,
Naar Fristelserne kom ham nær.

Men efter dette store Fald
Han gik tilbage til sit Kald.
Vel blev ei heller nu han fri
For Andres Stød og Drilleri,
Men førte dog med kristen Fliid
Mod egne Brøst en bedre Strid.

Man tror saa let, man selv er stærk,
Lidt skal det være Andres Verk,
Naar noget Ondt man falder til;
Sig selv man nødig kjende vil;
Men skal vi Hjertet ret forstaa,
Da maa vi se, hvad Manden saa.

R. T.

Præstegaarden i Garzen.

(Efter det Lydste.)

(Fortsættelse.)

V.

Det var glade, herlige Dage, da
de hyggelige Værelser i Præstegaar-
den atter rummede de Børn, som
her havde levet sin glade, lykkelige
Barndom. De fandt dog hverandre
meget forandrede; thi i den Alder,

hvori de befandt sig, kunne to Ar
gjøre væsentlig Forskjel. Ferdinand
og Margareth vare unegtelig de
mest fremragende i det lille Selskab,
baade hvad deres ydre og indre Ud-
vikling angik; Præsten Stiegs er-
kjendte dette uden Misundelse; thi

de elskede dem som sine egne Børn, og havde kun det ene Nusse for dem, at de maatte se dem vandre paa den smale Wei, som fører til Salighed. De vidste tillige, at hvor der er meget Lys, er der ogsaa megen Skygge, hvor der er store Gaver, er der ogsaa store Farer.

"Jeg havde aldrig tænkt", sagde Fru Stieg i en fortrolig Samtale med sin Mand, "at Ferdinand skulde bleven saa vakker og elskværdig. Han er virkelig en prægtig Ungling. Jeg er saa glad over, at han nu studerer Theologi, den opfylder hans hele Sjæl, den er hos ham ingen død Kundskab, men Kristi Kjerlighed gennemtrænger Alt. Hans Die straalere, naar Samtalen dreier sig om guddommelige Ting, og nyelig stræbte han forgjæves at bekjæmpe sin Nærelse og tilbagesvinge sine Lærere, da vi talde om Kristi Kjerlighed, der elskede sig tilhøde for os Syndere".

"Gud give ham mere Stadighed", sagde Pastor Stieg, "at han maa holde fast ved, hvad han har grebet. Trods sin store Fryghed, behøver han dog en Støtte, at han ikke skal blive træet og fløv".

"Ved du", sagde Fru Stieg eftertænksomt, "jeg tror, Margareth kunde være en saadan Støtte for ham. Hvad hun er, det er hun helt, der er ingen Halvbed hos hende. Det er forunderligt, at hun er bleven saa uanfægtet af alle de Prøvelser og Fristelser, som hun i Berlin havde at gennemgaa. Hvilken anden Pige af hendes Alder vilde ikke taget stor Glæde deraf? Men som et uberørt Barn er hun gaact igjennem".

"Ja, ja, hun er en prægtig, en

kostelig Blomst i Guds Have", sagde Pastor Stieg; "men et Barn, — nei Emma, et Barn er hun dog egentlig ikke. Mig har hun ordentlig imponeret, da hun atter traadte mig imøde. En Værdighed, en Høihed, en fast Villie udtrykker sig i hendes Ansigt og hele Væsen, jeg kunde næsten kalde hende en kongelig Somsfru".

"Men hun kan dog være munter og fornøjet, og som et Barn glæde sig over det Mindste. Og saa — et Naadesbarn, et salvet Barn er hun dog ganske vist".

"Ja, Gud være Lov og Tak", svarede Præsten, "men var hun ikke det, saa vilde hun være en emanciperet Kvinde. Naar en Kvinde er af Gud forlenet Mandens Forstand og Mandens Virkekraft, saa kan hun kun beholde sin Kvindelighed som en Naadegave og som en Frugt af Troen. Dog en ægte Kvinde skal og maa jo være ret stærk, stærk i Troen, stærk i Kjerligheden, stærk i Laalmodigheden. Alt være svag er ikke kvindeligt, men kvindeagtigt. Tænk paa alle de hellige Kvinder, der blive os skildrede i Bibelen, de vare stærke — men i Herren og hans Kraft".

"Men vor Hentrik, han er ogsaa prægtig", sagde Fru Stieg efter en Pause, "kun næsten for stille; han har saadan rig Skat i sit Bryst; men han uddeler den aldrig, han er saa lidet meddelsom".

"Desto mere vil han beholde. Stille Vand har den dybe Grund. For Hentrik er jeg ikke bange, han er en salig Sjæl, hvem Herren, — Han kommer, naar Han vil, — vil finde i sin Helligdom: hans Liv er skjult med Kristo i Gud. Paa Hen-

rik kan man se, hvor han dvæler, der er en Klarhed, en Fred, en stille Glæde over ham, af hvilken han selv Intet ved, men som Andre føle og ane. Det er, som om det udgik en hemmelig Kraft fra ham. Har du ikke mærket, hvor Marie har sluttet sig til ham, endogsaa Lilli synes heller at omgaaes ham end den ildfulde Ferdinand".

Begge taug, da sagde Fruen med et lidet Suk: "Hvorledes vil det se ud om ti, ja om tyve Aar med vore Børn? Hvor mon de da alle ere?"

"Emma, lad dem være, hvor de ville", sluttede Præsten, idet han gik ned i Haven med sin Husfru, "kun salige, kun salige!"

De fandt de Unge forsamlede nede i Lyfthuset. Det grønne Bord var dækket med en snehvid Damast-Serviet, hvorpaa Kaffeetøiet, tilligemed guldgult Smør, grovt og fint Brød samt en Krukke Honning zirligt stod ordnet, og Marie ventede kun paa Forældrene for af den store Kaffe-kande at uddele den vedrøgende-Eftermiddagsdrik.

"Det er jo idag herligt herude", sagde Moderen, idet hun indtog den fortrolige Hjørneplads, som Henrik holdt beredt for hende, "men vi have jo ikke hørt Eder, vi troede næsten ikke at finde Eder i Haven".

"Vi vare ogsaa inde i en alvorlig Samtale", sagde Ferdinand.

"Gvad var da det? Lad ogsaa os tage Del deri", sagde Faderen.

"Margareth", vedblev Ferdinand, "har læst en Bog af Scriber: "Goth-holts opbyggelige Lignelser", og hun siger, at den ikke har behaget hende, medens Henrik ivrig forsvarede den.

"Ja", afbrød Margareth, "jeg

har kun det at dadle, eller rettere sagt, det har gjort et ubehageligt Indtryk paa mig, at Noget, som er saa naturligt, først skal blive trykt og saaledes forelægges Læserens Hjerte. Der gives jo neppe nogen jordist Gjenstand, som ikke kan pege hen paa det Himmelske, og et Hjerte, som overhovedet er himmelskfindet, vil og maa føle dette, uden først gennem en saadan Bog at blive drevet dertil. Desuden forekomme ogsaa Lignelserne mig saa overfladiske".

"Du har vist ikke læst alle", afbrød Henrik.

"Nei, viselig ikke, jeg har heller aldrig kunnet læse en Bog ud, som indeholder Beviser for Sandheden af Guds Ord eller om den Pligt at elske Gud. Jeg behøver ikke Andres Lovprisninger for at overbevise om det, som er saa naturligt; hvem vil forelæse et lidet Barn, at det skal elske sin Moder? Saaledes tror jeg ogsaa, at man ikke kan se en Blomst, uden at den siger os tusinde Gange mere, end det mest blomstrende, orientalske Blomstersprog kan lægge i dens Mund. Jeg kan ikke gaa forbi en hvid Lillie uden at slaa mine Dine ned; thi jeg er ikke hvid og ren, som den; og dog kan jeg ikke se den uden salig Glæde; thi Gud har mig alligevel kjærere end denne Blomst, og naar Han sørger saa herlig for den, hvor meget mere vil Han ikke sørge for mig; ved Synet af en Rose fyldes mit Hjerte med Jubel og Fryd; thi den fortæller mig, at ogsaa af Hedningerne skal blive Guds Børn, og paa dens Blade staar der skrevet: "Men Orken og de tørre Steder skulle glæde sig der-

ved, og den øde Mark skal fryde sig og blomstre som en Rose".

Ganske andre Tanker vækker den lille Marieblomst, der staar i Græsset ubetydelig af se til; skjærer Gartnerens Haand den op med Roden, striger den vel høit af Smerte og kan ikke vænne sig til den fremmede stolte Gave, hvori den nu er plantet, men se, dens Blade have formeret sig, en ganske ny Skjønhed er kommen over den lille bestedne Blomst,—den er bleven til en Tusindfryd, og da jeg nu ved det, er den mig en levende Forklaring af det Sprog: "Gvad jeg gjør, ved du ikke nu, men du skal forstaa det herefter", og dens nye Navn minder mig om den Lovsang, som vel lyder i dens Hjerte ved dens Forvandling, og som vel oversat i Ord vilde lyde saaledes:

D, at jeg havde tusind' Munde
Dg tusind' Tunger i hver Mund,
D, at jeg efter Dinste funde
Ud af mit Hjertes dybe Grund.
Ret prise Gud, som det sig bør,
For alt det Gode han mig gjør.

Dg atter, hint forkrøblede lille Træ, som henflæber et elendigt Liv i den tørre Jordbund, prædiker tydelig Psalmistens Ord, at saaledes vil det gaa det Træ, som ikke er plantet ved Vandbække. Gine smaa Grantræer i Hjørnet forkynde os om Guds Trofasthed, som vi lidet agte nu, da Lyffens Sommer med sine tusinde Blomster omgive os, og som da kun danne en skjøn Baggrund til vore Glæders brogede Billede, men som, naar det stormer og sner derude, straalere i den herligste Glands. Kirketaarnet derborte er en mod Himmelen pegende Guds Finger, og saa meget høiere, som det er end

de øvrige Baaningshuse, saa meget høiere er Guds Tanker end vore Tanker. Se I derhenne den lille Blomst, det bævende Hjerte, bevæge sig for Vinden? Det svageste Vindpust ryster den, og lader den svaie hid og did.—Den er et Billede paa vort Hjerte, førend Jesus Kristus leder det, førend det er kommet til No i Ham; o, jeg kunde timevis fortælle Eder, om hvad der hvert Dieblisk kommer i mine Tanker. Vi ere sandelig omgivne af lutter Prædikener, men ogsaa derved mindes jeg om, hvorledes enhver Blomst, enhver Sten fortæller om Guds Ære og prædiker Kjærlighed for os, og vi Menneſter, stæbte i Hans Billede, tale ofte saa mange onde og daarlige Ord".

"O Margareth!" raabte Ferdinand begejstret, "hvo der dog havde dine Dine!"

Hu først saa hun, hvor bevægede Alle vare ved hendes Ord. "Kaffeent bliver kold", raabte hun hurtigt, og Marie for op af sine dybe Tanker for at udføre sit Sverv.

"Men dog", tog Henrik en Stund efter til Orde, "overgiver jeg mig endnu ikke. Gvad den Æne kan undvære, er nødvendig for den Anden, og havde du, Margareth, læst alle disse Billeder, saa vilde du forbauses over den Enfoldighed og Dybde, som ligger i nogle af dem. Men om end ikke Alt dette var, den kjære Scriber har skrevet Bogen, og alene af den Grund har den Værd for mig".

"Jeg har heller ikke sagt", svarede Margareth, "at Bogen var slet, langt fra, jeg har blot sagt, at denne Slags Andagtsbøger ere mig imod, de fleste Prædikensamlinger trætte

mig. Min Bibel og min Psalmebog, det er de to Bøger, i hvilke jeg lever, og med hvilke jeg aldrig bliver færdig; dog nu læser jeg ogsaa med stor Glæde en Bog, jeg tror, den kaldes "huslige Opbyggelsestimer", og omendfsjønt den kun indeholder korte Betragtninger, saa giver de mig dog mere at tænke paa end mange lange Afhandlinger".

"Nu, det glæder mig, at du dog har denne Bog fjer", sagde Henrik. "Forfatteren har skrevet herlige Bøger, og med sin Wandel trykket sit Segl paa dem. Han har vidnet om Kristus til en Tid, da det endnu var en Skam at bekende sig til Hans høihellige Navn; han har holdt Opbyggelses og Missionsmøder i Privathuse, hvor man maatte lukke ham ind gennem Bagdøren; Raabet Pietisten fulgte ham; han har rigelig baaret Kristi Forjædelse, paa Gaden har man fastet raadne Teg og raadne Tøbler paa ham. Han har gaaet gennem godt Rygte og ondt Rygte; da han kom til England, spændte hans Beundrere Hestene fra hans Vogn for at trække ham. Ved Alt er han bleven uforandret, en Mand i Visdom, et Barn i Enfoldighed, og hans Humør er meget oplivende".

"Fortæl os dog Noget om ham", bad Moderen, der saa gjerne saa, at Henrik engang var den Talende.

Henrik smilede. Hver Middag gaar han gjerne ud at spadsere; nogle Studenter have Tilladelse til at ledsage ham, og Andre slutte sig til, der bliver gjerne et helt Følge. Paa disse Spadsereture er han sædvanlig i det bedste Humør, og det

er ofte meget interessant at iagttage, hvorledes han, gaaende ud fra hdre Ting, og ofte beghudende med Spøg og Latter, dog ved at forfølge store Maal og naa dem. Jeg var nylig Vidne til, hvorledes han spillede to Englændere et overordentlig godt Pus. Disse Herrere vare, som allerede saa mange af deres Landsmænd, komne for at se den store Mand, forbauses, medtage hans Autograf eller en halvforbrændt Tødbus, men i ethvert Tilfælde erholde nogle udsødelige Ord af hans Mund. De havde erholdt Tilladelse til at slutte sig til os paa Spadsereturen, hver bevæbnet med en Table, som de strax toge i Haanden for at opskrive ethvert af hans Ord. Men den berømte Mand taug, og Ingen vovede at afbryde hans Tausked. Vi gik til en langt bortliggende Landsby; da vi ere halveis, staar han stille, ser paa Englænderne og siger med en Bastemme uden at forandre en Mine: "Mine Herrere, foretrække I Muhammedanismen for Kristendommen?" dermed gaar han videre. Forvirrede se de paa hinanden og finde intet Svar. Vi naa vort Maal, vende stilkende tilbage, og da vi komme til samme Sted, hvor han før havde talt, bliver han atter staaende og siger i samme Tone: "Eller foretrække I Kristendommen for Muhammedanismen?" Atter intet Svar. Tause kom vi til hans Have og tause stiltes vi ad. Men om Albions Sønner have optegnet denne Samtale, ved jeg ikke.

Alle lo. Margareth behagede denne Historie overordentlig.

"Saaledes burde Alle gjøre, for hvem en saadan Virak bliver ud-

strøet", mente hun. Lilli bad ham at fortælle mere.

"Saa vil overhovedet gjerne spørge og sætte En i Forlegenhed, tager imidlertid ikke et djærvt Svar ilde op, men fornsier sig over det. Nu er hans Glemsomhed i alle jordiske Ting bekjendt; selv sagde han engang ganske naivt, at han kunde ikke begribe, at han altid paa Reiser mistede sin Kuffert, hvilken han dog havde saa nødvendig". Engang fortalte han til en ganske ung Student: "Saaledes reiser jeg; men naar jeg stræber mod Syden, er min Kuffert ilet mod Norden, hvad vilde De kalde det, om Saadant hændte Dem, Skjæbne eller Tilfælfelse?" Den unge Mand betænkte sig kun et Dieblit, da sagde han beledent: "Sr. Professor, min Fader vilde have kaldet det Somleri". Over dette Svar havde han leet hjerteligt og været meget vel tilfreds dermed.

Pastor Stieg begyndte nu at fortælle om sine Studenteraar, og Ferdinand bidrog ogsaa sin Del til Underholdningen; saaledes forløb denne Eftermiddag som saa mange nu i Burgdorf under hyggelige Samtaler.

Om Aftenen gif Margareth og Marie alene og spadserede paa den duftende Egn; det var forunderligt, hvor den Sidste nu havde sluttet sig til den Første, uagtet hun mere end nogensinde blev overstraalet af hende. Den onde sorte Drm i Mariens Hjerte var vel endnu ikke død, men den fristede der et elendigt Liv, og søgte den undertiden at reise sig og gjenbinde sin gamle Magt, saa blev den strax tilbagetrængt. Marie havde vel ikke voget i jordist

Visdom; men hun havde tiltaget i Naade hos Gud og Mennesker. Vel smertede enhver Idmyggelse hende, og vel var hun ømsfintlig ved enhver Støffelse; men hun søgte Støden hos sig selv og ikke mere hos andre Mennesker; fordi hun stod i Dngang med Gud, blev ogsaa Dngangen med hendes Dmgivelse daglig elskeligere.

"Ved du kjære Margareth", begyndte hun nu, "jeg blev idag næsten bedrøvet, da du fortalte om Alt, hvad du læser i Naturen og de livløse Ting. Naar jeg gaar i Haven, saa sætter jeg kun Pris paa Bæjterne, forsaavidt de ere nyttige for vort Hus, og Blomsterne glæde mig især, fordi de se saa vakre ud, og fordi jeg dermed kan glæde Andre. Hvorfor har ikke jeg saa vakre og gode Tanker som du?"

"Ja, og hvorfor har ikke jeg saa nyttige og huslige Tanker, som du har?" lo Margareth; "men", vedblev hun alvorlig, "hvo ved, hvem der staar sig bedst derved. Du udfører dine Tanker, anvender Alt, som synes dig nyttigt og brugbart, medens jeg i Alt, der omgiver mig, lader mig sige saa meget smukt, men handler dog sjelden smukt".

"Sig dog ikke det", bad Marie, "vi have dig Alle saa kjær, og det synes mig næsten, som om Alt er godt, hvad du gjør.—Se, jeg gjør mig dog virkelig alvorlig Umage for at handle godt og vel, men det vil ikke lykkes mig. Ved du, jeg har haft en Tid, da jeg var saa bedrøvet og modløs derover, at jeg troede, det var saaledes Guds Villie med mig, og jeg lagde Hænderne i Skjødets, og vilde slet ikke mere arbejde paa mig selv. Jeg tænkte, at

jeg var nu engang ikke vakker, ta-
lentfuld og god; det var Alt saale-
des bestemt, og det nyttede ikke at
hjempe derimod. Da gjorde jeg
mig slet ingen Umage for at behage
Gud og Mennesker; jeg mente, at
jeg sif nu være, som jeg engang var.
Jeg læste og tegnede ikke mere,
flødte mig ikke net og ordentlig,
skjønt det var mine Foreldre imod,
ikke sandt, det var meget urigtigt af
mig?"

"Bisfelig", svarede Margareth,
"har du ikke læst i Bibelen, hvorie-
des Herren kalder den Svend, som
havde modtaget et Pund og nedgrov
det i Jorden uden at arbeide og
forrente det, en ond og unyttig
Tjener? Hvem Gud kun har givet
et Pund, han skal forvalte det ene
tro; paa Trostaben kommer det an,
ikke paa Størrelsen, af hvad man
har at forvalte. O Marie, jeg tror,
at vi skulle tjene Herren med Alt,
hvad vi have, med et vakker Ansigt,
naar Gud har givet os et saadant,
med nette og smagfulde Klæder,
naar vi have Midler dertil. Jeg
kan ikke sige dig, hvor jeg glæder
mig, naar Ungdom, Skjønhed, Rig-
dom, Aands-gaver og Alt ere lagte
for Herrens Fødder. Og det berø-
rer mig ubehageligt, naar de, som
tjene Herren, forsømme sit Legeme,
affjære sit Haar og gaa i Sæk og
Aske; naar de forsømme sin Aands-
dannelse, som om det ikke var nød-
vendigt for Herren, naar deres Væ-
relser se nøgne og uordentlige ud,
fordi de, som de sige, finde al Skjøn-
hed og al Rigdom alene i Herren.
Det er jo sandt, godt og skjønt,—
jeg vilde gjerne forklare mig lidt
tydeligt, at du ikke skal misforstaa
mig; se, enten smykke vi os for

Gud eller Mennesker, et Trædie gi-
ves ikke; thi naar vi tjene vor For-
fængelighed, saa tjene vi den, i
hvis Sold al Forfængelighed, og
alt hoffærdigt Væsen staar. Tro-
du ikke, at Gud har mere Be-
hag i Skjønhed, Inde, Orden og
Harmoni end i Hæslighed, Uor-
den og Disharmoni? Forestille
vi os ikke Gud som Urbilledet af al
Skjønhed, Simlen og Englene som
det Sted og de Væsener, der ere
fuldkommenne skjøne? Se vi os om
i Guds Skabning, i den af Syn-
den fordervede Skabning, i hvilken
Alt sukker og længes efter Guds
Herligheds Aabenbarelse, hvilken for-
underlig Skjønhed, hvilken yndig
Mangfoldighed træder os da ikke
imøde. De høie majestætiske Ege,
der hvælve sig over vore Hoveder,
den yndige Møs ved vore Fødder,
begge fuldkommenne skjøne. Hvorfor
har Gud skabt de herlige Blomster,
Roser, Kaktusser og Lillier? Sandt
han ikke Behag i Skjønhed, saa
havde han kunnet beplante Jorden
med Torne, Tidfler og Næsker? Og
se kun over dig den dybe blaa Him-
mel med de gyldne Stjerner, o,
hvilken Pragt! Ja sandelig,

Naar selv til denne Jord—hans Fødders
Stammel—

Der fra Hans Throne sfig en Glands
udgaar,

Tænk, hvilken salig Fryd vi da maa føle,
Naar engang ved hans Byst vort Hjerte
skaar.

O, Marie, naar man nu erfsen-
der, at han er den Herligste af Alle,
da maa man ogsaa lægge Alt for
Hans Fødder, salve ham med ko-
stelig Nardus. Er det ikke en Skam,
som det nu næsten hedder: "Tjen
Verden og Djævelen, saalænge du
er ung, skjønt, blomstrende og æret,

naar man bliver gammel, da er det fidsnoet: at ombvende sig". Guds Barmhertighed er stor. Han antager sig ogsaa dem, som have ødflet sin bedste Kraft i fremmed Tjeneste, naar de oprigtig komme til Ham; men skønnere er det dog at tjene ham fra sin tidligste Barndom og i Ungdommens bedste Kraft. Se, kjære Marie, det skal da være vor Hovedsag, at Alt ster til Guds Ære, Næstens Bedste og vor Sjæls Saliggjorelse! Anvende vi en eller anden Gave, det være nu Sjsjonhed, Vid eller Andet, ikke til Guds Ære, men til vor egen Tjeneste, da gjælder Guds Ord: "dersom dit høire Die forarger dig, da riv det ud, om din Haand forarger dig, da hug den af".

"Men hvorledes kan jeg da vide, om jeg anbender dem til Guds Ære?" spurte Marie.

"Jeg tror ikke, at det er saa vanskeligt", svarede Margareth; "naar vi oprigtig bede Gud hjælpe os dermed, er det allerede et Kjendtegn. Da blive vi ikke fornærmede, om vi ei blive lagte Mærke til, eller vor egen Ære bliver angrebet, det er det Andet, og det Tredie er, naar vi have hengivet os til Gud, saa ville vi oprigtig kunne glæde os, naar Hans Villie ster og ikke vor. Jeg ved ikke, om jeg har Ret; men jeg synes, at det Tredie er det sikreste Kjendtegn, om jeg staar i Guds Tjeneste, søger Ham og Hans Villie i alle Ting, eller om jeg tjener mig selv".

"Margareth", sagde Marie sagte, "jeg vil ogsaa forsøge at gjøre Alt til Guds Ære. Jeg skal læse flittig, spille Pianoforte og ikke forsømme min Tegning; men fremfor Alt

vil jeg, om det ogsaa skal koste Kamp, søge at gjøre Guds og ikke min Villie".

"Derefter ville vi Begge tragte", sagde Margareth, kjærlig omfavnende hende, "og jeg tror, vi ville være glade og salige ved et saadant Arbeide".

"Ja", sagde Marie efter en Pause, "jeg tænker ogsaa, at man kan være aller gladest og mest fornøiet, naar man vandrer paa Guds Veie".

"Dg jeg betvivler", svarede Margareth, "at overhovedet nogen Anden end et Guds Barn, har Ret til eller Hjerte for den sande Glæde. Kun de Kristne have det Privilegium at turde være ret glade.

"Dog kalder man dem Hovedhængere og tror, at de maa frastige sig alle Glæder. Ved du, om otte Dage er det Lillis Fødselsdag; da komme de i Nærheden boende Præsters Døtre og tillige vor Godseier Kethels med mange fornemme Gæster, som besøge dem i Sommer. Deriblandt er ogsaa en gammel Dame, der kjender din Tante i Berlin; hun har fortalt forunderlige Ting om dig, allerede førend du kom; at du holdt Dands og Spil for Synd, daglig gif flere Gange i Kirke, fordømte al Munterhed, holdt enhver uskyldig Glæde for Synd og sandsynligvis snart vilde flygte i graa Bodsdragt over denne ugudelige Verden til en eller anden hellig Anstalt. Lilli Kethel har fortalt Alt dette til vor Lilli og tilføiede, at de næsten frygtede for at komme her til Fødselsdagen; det var allerede helligt nok hos os før; men denne Gang vilde vel dit Bededagsansigt hindre al Spøg og latter".

Margareth lo saa hjertelig, at

Kethels, om de havde hørt det, vel vilde have faaet en anden Mening om hende.

"Vent, det vil jeg anføre", sagde hun derpaa, "jeg har allerede saa halvt om halvt min Plan; men heller ikke du maa vide det; jeg kender jo næsten Alle, som komme; jeg skal ret overrasse Eder. De skulle dog se, at man kan foragte Verden og Alt, hvad den kalder Glæde, og dog være glad i en Familiekreds, at enhver Fornøielse, hvortil vi kunne bede om Herrens Nærværelse og barnlig takke ham for, er os tilladt".

De følgende Dage havde Margareth, Henrik og Ferdinand mange Gemmeligheder sammen, der vakte Lillis Nyseghjerrighed.

Endelig kom den vigtige Dag, Geburtsdagsbarnet saa endnu yndigere ud end sædvanlig og var lutter Glæde og Fryd. Blomster, Velsignelsesønsker, Gaver og Kjærlighed var i rig Fylde, men intet Spor til nogen Overraskelse. Om Eftermiddagen kom den ene Vogn efter den anden rullende frem paa Gaarden, kjære Venner kom og Kethels med sine fornemme Gæster; Vognen havde ikke kunnet rumme Alle, to unge Herrer stode bagpaa som Betjente; paa den ensomme Landevei kunde saadan Spøg gaa an. Et sprang de ned, hjalp Damerne ved Udstigningen, og da forestillede den unge Kethel sin Ven, Baron von Wallerberg. Lilli stod i Døren og modtog Gæsterne.

"Hvor hun er smuk", hvistede Baronnen til sin Ven. "Og hun skal være tabt for os, gaa i et Kloster? Hun ser mig slet ikke ud der-til".

"Nei, du tager Feil", svarede hin ligesaa, "Frøken Lilli Stieg er ikke tabt for os. Den skjønne Margareth har ikke nedladt sig til at modtage saadanne arme Syndere som os, hun sidder vel i en eller anden Krog og beder for vor Omvendelse".

I dette Dieblis saa han den skjønne Margareth staa i Nærheden; hendes store Dine vare fæstede paa ham, og Udtrykket i hendes Ansigt lod ham befrygte, at hun havde hørt den sidste Del af hans Tale.

Snart vare alle forsamlede om Kaffebordet i Lysthuset; af Ældre vare ingen andre tilstede end Pastor Stiegs. En opmærksom Jagttager vilde snart bemærket, hvorledes der blev kastet stjaalne Blikke til Margareth, Alle havde hørt saa meget om hende, hun havde saa ofte været Gjenstand for Samtalerne, nu vilde Enhver gjerne vide, hvorvidt hun retfærdiggjorde deres Formodninger og Frygt; kun Baron von Wallerberg syntes ikke at bemærke hende, han havde kun Die for Lilli, som i sin hvide Dragt saa ret yndig ud. Marie var den omhyggelige, lille Husmoder, som tjenstferdig sørgede for Alle og viste Opmærksomhed mod Enhver. Margareth mærkede vel, at man iagttog hende; men hun var allerede fra Berlin vant dertil og var derfor ganske rolig; trods hendes frygtede Nærværelse, var dog Samtalen snart i Gang.

Netop som der af En af de Fremmede blev foreslaaet at lege ude paa Gaardspladsen, bar Kolte en stor tildækket Kurv ind i Lysthuset, satte den med "en dyb Kompliment" paa Bordet og fjernede sig: Almindelig Forundring, Samtalen standsede, og saa blev Lilli som Geburtsdags-

barn opfordret til at aftage Dækket; næsten nølende gjorde hun det—og se, i Kurven laa lutter hvide Pakker af forskjellig Størrelse og Form, vel forseglede og forsynede med Adresse. Hun kastede et skjelmst Blik til Margareth og Brødrene; hun havde kjendt Gjerningsmændene. En Pakke blev taget op; den bar en af de tilstedeværende unge Pigers Adresse; da den blev aabnet, kom en ny Pakke med en anden Adresse tilsynne og saa atter en anden, og dette gjentog sig otte til ti Gange, da tilsidst kom en liden Gave til den sidste Modtagerinde; men allerede hver forudgaaende Adresse var forsynet med et lidet Brev, ofte med fine Sentydninger til Modtagerinden, som mange Gange denne kun forstod. Der var saa mange Pakker, som der var unge Piger tilstede, saa Enhver fik en liden Gave.

Næsten alle Pakker vare aabnede, og Papiret laa hobevis i Løsthuset, da laa der i Kurven en liden Pakke

i rosenrødt Papir forsynet med Margareths Adresse. Under de forskjellige Addresser stod en Efterligning af Schillers "Pigen i det Fremmede", og tilsidst ved Udpakningen kom et Bind Digte tilsynne. Det var Ferdinand og Henrik, som vilde berede hende en Overraskelse, der ved at sørge for Andre havde glemt sig selv.

Men, under denne Pakke-Episode var det allerede blevet Aften. Allemunde, at de fjelden havde tilbragt en saa hyggelig Dag, og ved Afskeden beholdt Margareth langt flere venlige Ord og Haandtryk end ved Velkomsten, og Alle tænkte ved sig selv, at det dog maatte være noget Skjönt at kunne berede Andre en Glæde og tusinde Gange bedre end at tale om og bagtale sin Næste, som det saa ofte er Tilfældet ved et Kaffebord; de havde ventet at finde en hovedrystende Bodsprædiktantinde, men fandt et glad Guds-Barn.

(Fortsættes.)

Nero og Marcus Aurelius.

(Af Oluf Olsen.)

(Fortsættelse)

IV.

Marcus Aurelius blev født i Rom Aar 121 og tilhørte en Slægt, der var af spansk Herkomst. Da Keiser Hadrian havde indsat Titus Antoninus til Eftersølger, skede det paa de Vilkaar, at denne igjen skulde antage Marcus Aurelius, hvis egentlige Navn var Marcus Annus

Verus, til Søn og Thronarving. Han blev opdragen med strengt Gen-syn til sin tilkommende Stilling. Den høitdannede Hadrian omgav ham med de dygtigste Lærere, der tidlig førte ham ind i Tidens Vid-dom. Den unge Fyrste blev en begejstret Tilhænger af den stoiske Filosofi, hvis Lære om Dydens

Udøvelse som Menneffelivets Maal for de Bedre i Tiden blev en Erstatning for Troen paa de gamle Guder, som man forlængst havde opgivet. Han tog sig dette Studium faa alvorligt, at en af hans Lærere maatte minde ham om, at han engang skulde bære det keiserlige Purpur, ikke den stoiske Bismands graa Kappe. Omgiben af Yppighed og Pragt levede han allerede som Ungling i høi Grad afholdende og tarveligt. Ofte sov han paa den bare Jord, og den Dragt, han hyppigst var at se i, var den graa Fillosoffappe, der stak underligt af mod Hoffets Glimmer og Stads. Hans Ungdomstid var rent, og han kan i sine "Selvbetragtninger" takke Guderne for, at han havde bevaret sin Khdsthed. Det var deres Naade, siger han, der her hindrede det Sammentræf af Omstændigheder, som indeholder Fristelsen til Synd. Som Ungling og Mand havde han den Lykke at leve sammen med sin Adoptivfader Titus Antoninus, "Freds fyrsten blandt Roms Keisere", og denne blev hans Forbillede som Herfer. Han siger om ham i sine "Selvbetragtninger": "Hos min Fader fandt jeg Fsielighed, men tillige en uroffelig Fasthed i, hvad han nsie havde overveiet. Han foragtede den Vre, som kun havde Vrens Skin, var arbeidsom og vedholdende og ubsielig i at belønne Enhver efter Fortjeneste. Unaturlig Bellsht holdt han sig ren for; sine Venner søgte han at beholde, blev hverken Hjed af dem eller elskede dem med en affindig Kjarlighed. Bifaldsraab og Smiger brød han sig ikke om. Sine Pligter som Keiser iagttog han med Omhu, og han hørte taalmo-

digst paa de Debredelser, man gjorde ham. Han var beleven og munter, men blev aldrig trætende. Han kjælede ikke for sit Legeme, og levede ei som den, der elskede Livet, var ligemeget imod overdreven Sirlighed som Skjodesløshed. Han var maadeholden i at opføre Skuespil, hggge Slotte og sparsom i Brugen af Bad*). Lætre Maaltider brød han sig ikke om, ei heller bekymrede han sig om sine Klæders Væv og Farve og sine Slavers Skjønhed. Man kunde sige om ham, hvad man sagde om Sokrates. Han kunde baade undvære og nyde det, som de Fleste vilde være for svage til at undvære og for umaadenoldne til at nyde." Idet Marcus Aurelius saaledes skildrer sin Fader, tegner han tillige det Mønsterbillede af en Fyrste, henimod hvilket han selv stræber.

Han blev Keiser 161, i sit firtiende Aar, ved Titus Antoninus's Død, og havde at dele Magten med Lucius Verus, der ligesom Marcus Aurelius var udseet til Keiser allerede af Hadrian. Verus var en Bellshtling, og med en Anden end Marcus Aurelius ved sin Side vilde han være bleven en anden Nero. Men denne forstod at vinde ham ved sin personlige Elstværighed og at holde ham i Lomme ved den Overlegenhed, som Dygtighed og streng sædelig Wandel giver. Mar-

*) De romerske Bade vare udsyrede med en Lurus, som vi have vanskeligt for at forestille os. De vare et Samlingssted for alle prstesige og ledige Mennesker, og de Alvorlige toge Forargelse af al den Forfinelse og Yppighed, i hvilken man der frælgede.

cus Aurelius var gift med Faustina, Datter af hans Adoptiv-fader. Hun var herstefyg og vellystig, og hele Rom vidste, at hun var ham utro. Men han behandlede hende alligevel med Agtelse, ja endog med Kjærlighed; thi hun var jo hans Husfru og Titus Antoninus's Datter. Al den Sorg og de mange Ubehageligheder, som disse hans tvende Nærmeste beredede ham, fandt han sig taalmodigen i. "Føi dig i de Omstændigheder", siger han i sine Selvbetrægtninger, "i hvilke du har faaet Del, og elst de Mennesker, hvis Dmgang er falden i din Lod, men oprigtigen." Hans første Leve-regel var den: Strengthed mod sig selv, Mildhed mod Andre; ligesaa alvorligt som han gik ivette med sig selv, ligesaa eftergivende var han mod sine Medmennesker. Hans kjærlige Hjerte bringer ham undertiden til at udtale Tanker, som lyde rent kristelige. Et Sted siger han: "Det hører Mennesket til at elste ogsaa dem, som forse sig. Men det vil ste, naar du betænker, at de baade ere dine Brødre, og at de synde af Uvidenhed og mod sin Villie, og at I om kort Tid begge skulle dø." Et andet Sted skriver han: "Naar du fortørnes over Nogens Forseelse, saa gaa strax ind i dig selv og overvei, om ikke ogsaa du begaar lignende Feil, om ikke ogsaa du anser for Exempel Penge, sandselig Lyst og Berømmelse for et Gode; thi bliver du opmærksom herpaa, da vil du snart glemme din Brede og gjøre, hvad du farmaar, for at din Næste kan blive bedre."

Man skulde tro, at en Mand som Marcus Aurelius, der mod sit Dnsste

var bleven Keiser, og hvis hele Livsretning var saa indadvendt, hverken brød sig om eller havde Forstand paa at styre Staten. Men det var langt derfra. Selt igjennem et Pligtmeneste, omfattede han sin store Op-gave med en lige til Engsteligthed gaaende Samvittighedsfuldhed. Han forenede Keiseren og Bismanden i en Person. Intet var ham saa meget imod som det ørkesløse Dagdriverliv. Han siger selv: "Naar du om Morgen er tung af Søvn og nødig vil staa op, da sig til dig selv: jeg vaagner til Arbeide, som er Menneskets Pligt, thi du er ikke født til at more dig, men til at handle og virke. Se til Blomsterne, til de smaa Fugle, til Myrerne, Edderkopperne og Bierne, som forrette sit Arbeide og pryde sin Verden, saavidt det staaar til dem." Men ogsaa hin filosofiske Affondring fra Verden er ham imod. "Man søger", læse vi et Sted hos ham. "Landssteder, Sæbreyder og Bjerger for at finde Ensomhed. Du søgte dig ogsaa engang saadanne, men det er i høi Grad daarligt, thi du kan jo, hvad Time du vil, søge Ensomhed hos dig selv." Som Keiser var al Wilkaarlighed og Herstefyge langt fra ham. Det er noget Stort at høre ham sige: "Vogt dig, at du ikke altfor meget antager en Selvhersters Væsen, thi Loven er lige for Alle, og Borgernes Frihed skal være dig det Høieste"; men endnn større er det, at Samtid og Estertid enstemmig giver ham det Vidnesbyrd, at hans Regjering i Alt svarede til disse Ord. Skjønt uindskrænket Eneherster, saa han med Beundring tilbage paa de sidste Fortjæmpere for den gamle republikanske Frihed. Han

fatte Cato og Brutus hvære end Alexander og Cæsar.

Strax i Begyndelsen af hans Regjering udbrød der Krig med Partherne. Dette Folk boede ved Nigets Østgrænde hinsides Floden Euftrat. Deres Tapperhed, deres særegne Maade at kjæmpe paa og deres Lands Utilgjængelighed havde gjort dem til Romernes mest frygtede Fiender. Ved denne Tid havde indre Kampe vistnok svækket dem, men farlige Modstandere vare de dog endnu. Marcus Aurelius lod sin Medkeiser Verus rykke imod dem. Han haabede at kunne vække ham til Daad og Bedrift ved at sætte ham over Søren. Desuden var det Liv; denne førte i Hovedstaden, af den Art, at det var en ren Nødvendighed for ham at komme bort; thi hele Byen talte om hans natlige Udføvelser og hans grændseløse Udførelse. Marcus Aurelius vilde have opfyldt et almindeligt Ønske, hvis han uden Videre havde affat ham; men dertil var han ikke at bevæge, han søgte tværtom, det bedste han kunde, at skjule hans Skam. Kri-gen gik heldigt for Romerne; Verus var rigtignok den hele Tid fraværende fra Søren, han laa nemlig sig i Antiochia; men hans Undergeneral, Rom's dygtigste Feltherre paa den Tid, Avdius Cæsius, udfyldte hans Plads paa en langt bedre Maade, end han selv havde magtet. Armenien, Mesopotamien og Landene til Euftrats og Tigris's Munding bleve tagne, og selv Parthernes to Hovedstæder Seleucia og Tefison erobredes, og i 166 kunde Legionerne vende tilbage fra de fiendtlige Lande, efterat Fred var sluttet. Nu fulgte ogsaa Verus med.

Han holdt et pragtfuldt Indtog i Rom, gav sig en Mængde Wresnavne og gjorde i sin Hvmodighed ogsaa Marcus Aurelius delagtig i lidt af den Gæder, som Folkets Trællefind lod ham blive tildel. Nu begyndte han igjen paa sit gamle Liv. Strax efter sin Tilbagekomst holdt han et saakaldet Gudemaaftid. Der var elleve Gjæster tilstede, og selv var han den tolvte Guddom. Efter Bordet uddeltes til Gjæsterne kostbare Krands og sjeldne Dyr, Fæde og Bægere af Guld og Sølv og besatte med Edelstene, Enkelte fik ogsaa Slaver og sølvbeslagne Kjortøier. Gjæstebudet kostede 150,000 Daler. Man lagde saa meget mere Mærke til denne Udførelse, fordi den stak saa forunderligt af mod Marcus Aurelius's republikanske Arbejdighed, thi denne negtede sig alt Overflødig, Noget, som af Skumlere, der ikke forstode ham, blev udlagt for Gjerrighed.

Ved denne Tid rammes Niget af en Ulykke, der var saa meget mere rædselsfuld, som det ikke var en enkelt By eller Provinds, der led, men det hele udstrakte Rige. Det var en Pest, Soldaterne bragte med sig fra Mesopotamiens sumpige Egne. Af alle Farsotter, som Historien kjender, er der saa, som have været mere ødelæggende. Da de romeriske Legioner, fortæller Sagnet, havde taget Seleucia, anrettede de et unødvendigt Blødbad paa den værgeløse Befolkning. Over Hundredefusinde bleve nedhuggede. Derpaa stormede Seirherrene ind i Apollos Tempel for at plyndre. En raa Kriger greb en gylden Wæste der laa paa Alteret, og aabnede den. En pestsvanger Luft opfyldte Tem-

plet, og den frække Soldat blev det første Offer. Det var Pestens Dæmon, der var sendt af den samme fortorneede Guddom, der engang havde fiddet ved Havets Strand og udstadt sine dødbringende Pile mod Achaiernes Leir ved Troja. Med Pesten fulgte Hungerensnød og Uaar. 3 Rom døde, da Sotten var paa det Børste, Tusinder om Dagen, og det ikke alene blandt de lavere Klasser, men ogsaa af Adelen. Til høer Time paa Dagen saa man Bogue og Kjærrer, paa hvilke de Døde, Rige og Fattige om hinanden, vare skjodesløst sammenpakkede for at bringes til Graven. Blandt det ængstede Folk gik der Rygter om en forestaaende forfærdelig Verdensdom, og der blev spaaet, at den hele Jord skulde gaa til Grunde ved Ild. Fra Rom udbredte Sygdommen sig til alle Dele af Riget, og tilslut hærjede Sotten fra Persiens Grændser til Gallien og Rhin.

Forgjæves søgte Marcus Aurelius at formilde de vrede Guder ved store Ofringer. Han kaldte Præster fra alle Kanter til Rom og forrettede selv som Rigets Ypperstepræst, idet han paa det Nøieste fulgte de gamle Skikke og Vedtægter. Mange prisfede Keiserens Fromhed, Andre spottede over hans Tro, og man beklagede spøgende de mange hvide Dger, der maatte lade sit Liv for Pestens Skjld.

Under al denne Nød kom der mørke Budstaber fra Rigets Nordgrændse; Markomanner, Quader og Sazzyger vare trængte over Donau og plyndrede i Pannonien (det vestlige Ungarn), ja Røverflokke havde overstredet Alperne og vare komne ind i Italien. Det

første Forbud paa Folkevandringerne, det første Barsel om de Storme, under hvilke Romerriget skulde gaa under, møde os her; thi de omtalte Stammer vare kun Fortropperne for en storartet Folkebevægelse fra Nord, der som et truende Uveir mere og mere nærmede sig Romerstatens Grændser. Faren var saa alvorlig, at Marcus Aurelius selv maatte forlade Rom og tage Anførselen over Hæren. Kampen varede i otte Aar, fra 167—175. Legionerne havde lidt saa meget af Pesten, at man maatte tage sin Tilflugt til Slaver og Gladiatorer for at fylde dem. Verus fulgte med Hæren efter sin Medregents Anmodning, der ikke vovede at lade ham blive tilbage i Hovedstaden med dens tusinde Fristelser. Disse Aar vare de tungeste i Marcus Aurelius's Liv. Pesten fulgte Hæren fra Italien og gjorde større Udeleeggelse end Fiendens Sværd. Blandt dem, der bortreves, var ogsaa Verus (i Aaret 169), og saaledes blev Marcus Aurelius Enkefiser, og Styrelsen af det udstrakte Rige væltet over paa hans Skuldre alene. Men ogsaa Fiendernes Krigsførelse, deres vilde Tapperhed og det ubanle Klima vanskeliggjorde og forlængede Kampen. Krigen førtes især paa de ungarske Sletter, hvor Vinteren er meget streng, og Heden om Sommeren kan være utaalelig. Engang kjæmpede Romere og Sazzyger paa Isen paa Donau, og Tusinder af Soldater, der vare fødte under en mildere Himmelegu, frøs ihjel eller bleve vanføre for hele sit Liv. Men den stærke Tørke om Sommeren udsatte Hæren for endnu større Farer. Engang, det var Sommeren 174

var Marcus Aurelius trængt dybt ind i Fiendens Land, der laa udplyndret og ødelagt foran ham. Hæren begyndte at lide Mangel paa det Nødvendigste, men fremfor Alt fattedes Vand. Tilstanden var saa betænkkelig, at den hele Hær stod i Fare for at vansmægte. Der blev foretaget høitidelige Dfringer, og Bønner opsendtes til Jupiter Pluvius (Regnens Gud). Da trækker det med Et sammen til Tordenveir, og med blottede Hoveder opfanger den knælende Hær med Keiseren i sin Midte de nedfaldende Regndraaber i Gjelmene. Men Tordenveiret og Regnen, der reddede Hæren, skræmte Fienden paa Flugt, og Romerne vandt en let Seir. Denne Tildragelse blev senere udsagt paa en anden Maade. Blandt de Kristne udbredte der sig siden det Nytte, at en af Kristne bestaaende Legion, den saakaldte Legio fulminatrix, var falden paa Kne under Uveiret og ved sine Bønner havde reddet den hedske Keiser. Denne skulde ydmøgt have givet Kristus Gæren og fra den Tid været hemmelig Kristen. Saaledes freedes Kirken og Hedenstabet om den store Keiser; men de paalideligste Stribenter og Mindesmærker, der reistes paa Grund af hin Tildragelse og som findes endnu den Dag idag, vidne, at han var og blev Hedning, og at det var Jupiter Pluvius og ikke Kristus, han talkede for Redningen og Seiren.

Under Kampen med Markomanerne kom der ogsaa foruroligende Efterretninger fra Osten. Avidius Cassius, Parthernes Befehrer, havde gjort Oprør og ladet sig udraabe til Keiser. Uergjerrighed og Omsorg for Statens Vel bestemte ham. Han

troede, og der var Mange med ham, der mente det Samme, at Marcus Aurelius ikke var Manden til at styre Riget i den farefulde Tid. "Marcus er en fortræffelig Mand, siger Cassius, men for at høre sin Mildhed prise lader han saadanne Mennecker beholde Livet, om hvilke han selv ved, at de ikke fortjene at leve. Han filosoferer og anstiller Undersøgelser over Maadehold, over Sjælsens Natur, over Ret og Uret, men for Staten har han ingen Førelse. Nu behøves Handling, ikke Tale."

Det var ved denne Tid, midt under de haardeste Prøvelser, en Fyrste kan være udsat for, at Marcus Aurelius nedskrev det meste af sine "Selvbetragtninger" og gennem dem reiste sig et Mindesmærke af en ædlere og varigere Art end alle de Bade, Theatre og Temppler, som de andre Keisere efterlode sig. Det er betegnende for Marcus Aurelius, at dette Verk, der sikrer ham Plads blandt Samtidens første Forfattere, ikke blev til paa Studerboreset, men i Leiren, i hans Telt, under Troppeøvelser og Marscher, i de Tritimer, som Styrrerens og Feltherrens austrengte Arbeide levede ham. Disse Betragtninger, som han nedtegnede brudstykkewis for sig selv, vare ikke bestemte til Offentliggjørelse; men den aldeles private Karakter, som de derfor have, forhøier deres Værd, idet den tillader Billedet af ham at træde saameget fyldigere og mere utilsløret frem. Vil man derfor lære den store Mand at kjende, maa man gaa til dette Skrift. Læser man det, vil man finde, at der er et Spørgsmaal, der vender oftere tilbage, end kanske noget andet, og

det er Spørgsmaalet om Døden. Den filosofiske Skole, han tilhørte, negtede en personlig Tilværelse efter Døden og lærte en Menneſſeſjælens Opgaan i det guddommelige Alliv, der gjennemstrømmer den hele Natur. Synet af de Tilfunder, som tegnede omkring ham, og dertil hans egen fremrykkede Alder førte ſaa naturligt Dødstanken frem for ham. Han anfører Troſtegrund paa Troſtegrund. Forgjæves søger han ſin Hvile i, at Døden er Alles Lod, at "Gyppocrates*"), der helbredede ſaa mange Syge, blev ſelv ſyg og døde, at Alexander, Pompejus og Cæſar efter at have erobret ſaa mange Steder og i ſine Slag overvundet ſaa mange tusinde Krigere og Fodfolk; ogſaa gif ud af Livet." Forgjæves troſter han ſig med, at "Døden er noget ganſke Naturligt, ſom Roſen, der blomſtrer om Foraaret, og Træerne, der ſætte Frugt om Sommeren." Forgjæves søger han i Døden at ſe "en Hvile fra Kampen mod den ſandſelige Natur, fra Kjødets Dragelſe og fra Tankernes Dummel." Diſſe Troſtegrunde ere ikke nok for ham. Der er bag diſſe Spørgsmaal en Uro, en Frygt, en Længſel efter Syn over Vidder, ſom hans hedenſke Viſdom ikke kunde gibe ham. Men det er ſaa langt fra, at diſſe Spørgsmaal og Tvivl ſvække hans Kraft og Arbeidet paa hans eget indre Menneſſe, at tværtom Dødstanken maner ham til Kamp og til Daad. "Snart ſkal du dø, og endnu er du hverken oprigtig eller fri for Uro eller forſonlig mod Alle eller ſætter din Viſdom i at handle retferdigt", ſiger han et Sted,

og et andet Sted heder det: "Lænt ved enhver Handling, du gjør, at det er den ſidſte i dit Liv."

Kampen med Markomanner og Quader fik ſin midlertidige Afſlutning i 175, da diſſe Stammer bleve nødte til at bede om Fred. De maatte ſtille Gidsler, og et bredt Bælte af hærjet Land blev lagt mellem deres Bopæl og det romerſke Rige. Marcus Aurelius vendte derpaa tilbage til Rom, men maatte ſtrag efter igjen bryde op for at møde Avidius Caſſius, til hvem hele Øſten, hvor Marcus Aurelius ſynes at have været lidet kjendt, havde ſluttet ſig. Det er et stort Spørgsmaal, om han havde magtet denne Modſtander, og det var derfor et Held for ham, at Caſſius blev dræbt i en Sammenſtørelſe. Hans Hær opløſtes, og Marcus Aurelius's Mildhed, der ligesaa meget havde ſin Grund i hans gode Hjerte ſom i Politik, vandt ſnart de frafaldne Provindſer for ham. Iſtedetfor at hevne ſig paa Caſſius's Skægt, knyttede han den til ſig ved Velgjerninger, og ledsaget af Alles Beundring og Kjærlighed vendte han tilbage til Rom.

Han havde aldrig befundet ſig vel i denne By, og det var ſaa ganſke naturligt. Særkjendet ved Livet der var Uſædelighed og Ippighed, og det er derfor ikke underligt, at han, ſom kunde vidne om ſig ſelv, at han havde bevaret ſin Ungdom ubefmittet "og ikke før den rette Tid havde ladet ſin Manddom byre ſig", ikke kunde trives i al denne Smuds og Urenhed. Dertil kom, at al den Stads og Pragt, der omgav ham ſom Keiſer, ſaa langt fra at behage ham, tværtom var ham en ſand

*) En bergmt græſk Læge.

Plage. Han vilde, som han ogsaa selv skriver, "leve som en Privatmand uden derfor at opgibe sin Værdighed og blive ligegyldigere for de offentlige Hverv." Feste og Skue-spil maatte han give for ikke at misforstaaes; dog søgte han at fjerne alt Usædeligt og Naat, derfor befalede han, at man ved Gladiator-kampene skulde bruge fløve Baaben. Kostbare Bade og Theatre byggede han ikke, derimod mindede en Stiftelse for fattige Pigebørn længe om hans gode Hjerter.

Det kunde her være paa rette Sted at tale om hans Forhold til Kristendommen. En Mand, hvis Hjerter var saa fromt, hvis Sæder vare saa rene, og hvis Samvittighed var saa om, maatte staa Kristendommen nær. Og dog forfulgte han de Kristne, og det endog heftigere end nogen af de tidligere Keisere. Hans Forgængere havde forbudt Angiveri, men ogsaa det blev nu tilladt, ja endog opmuntret. I Smyrna led i Aaret 167 den hellige Polykarpos, Evangelisten Johanne's Discipel, Martyrdsdøden efter at have aflagt et freidigt Vidnesbyrd om den Herre Kristus, "hvis Tjener han havde været i 86 Aar", og ti Aar efter rasede der en endnu blodigere Forfølgelse i Lugdunum (nu Lyon) og Vienna (Vienne) i Frankrig. Om den sidste saavel som om den første høves udførligere Beretninger i næsten samtidige Skrivelser fra de forfulgte Menigheder. Sæer gif det blodigt til i Lyon. Menighedens gamle Biskop Potinius blev greben. Paa Overdommerens Spørgsmaal om, hvem dog de Kristnes Gud var, svarede han med Freidighed: "Naar du bliver

værdig dertil, skal du saa det at vide." Trods sine niiti Aar underkastede han sig de skrækkeligste Pinser og døde som en trosfast Bekjender af Frelserens Navn. Det kristelige Helttemod straalende herligt under denne Forfølgelse; men hos Ingen i høiere Grad end hos en stakkels Slavinde, Blandina. Herren vilde vise, staaer det i Menighedens Brev, at det, som tyttedes Menneffene ringe, uanseeligt og foragtet, det skulde blive den største Ære tilbed af Gud. De Kristne frygtede for, at hun paa Grund af sin legemlige Svaghed og Spædhed skulde bukke under for Pinslerne; men nei, for-gjæves søgte Bødlerne fra Morgen til Aften at afstvinge hende en Fornegtelse, det var umuligt, og halvdød blev hun kastet i Fængslet. Nogle Dage efter blev hun igjen ført frem. Det var paa en hedenst Feskdag under Pobelens Sujan og Krig, at hun blev bunden til en Pæl midt paa Arenaen*). Vilde Dyr bleve hidse paa hende, men Dyrene rørte sig ikke, det var, som usynlige Magter havde flaaet Kreda om hende, og tilsidst blev hun løsnet fra Pælen for at gjenmes til en ny Kamp. Imidlertid lede mange Kristne Døden, endog Børn bleve dræbte, men Blandina levede endnu; hun kunde trøste dem, der gif i Døden, og for Hedningerne bekjende: Jeg er Kristinde, og hos os gjøres der ikke noget Dndt. "Endelig skulde hun som en adelig Moder, der havde opflammet sine Sønnen til Tapper-

*) Den aabne og med Sand bestræbte Plads i Theatrets Midte, hvor vilde Dyr, dødsdømte Forbrydere og Gladiatorer kjæmpede med hverandre til Fornøjelse for Tilskuerne.

hed i Kampen og dernæst sendt dem som Seirherrer foran til Kongen, ogsaa selv gjennefjæmpe den samme Kamp og ile for at indhente dem. Jublende hilfede hun Døden, rejsom hun var buden til Bryllup, og ikke som hun skulde kastes for vilde Dyr*)." Hun blev ført ud paa Arenaen, en vild Tyr nærmede sig, den tog hende paa sine Horn, ihjengede hende iveiret, og strog efter var hun død. Men ogsaa Hedningerne maatte prise hendes Seltemod, og de tilfode, at der hos dem aldrig havde været nogen Kvinde, der havde udholdt saa Meget. I sex Dage laa Martyrernes Legemer henslængte ubegravede under aaben Himmel, endelig bleve de brændte og Asken strøet i Rhonestroden; thi Hedningerne troede herved at kunne tilintetgjøre de Kristnes Haab om deres Legemers Opstandelse. Men det Største og Stjønne i denne Forsølgelses Tid var den store Idmyghed, der forenede sig med hint kristelige Seltemod. Da de fangne Kristne hilfedes af sine Venner, der besøgte dem i Fængslet, som Martyrer (Blodvidner), frabad de sig i Idmyghed dette Navn og sagde: Dette Navn tilkommer kun Kristus, det sande og trofaste Vidne, den Førstevødt af de Døde, det himmelske Livs Fyrste og Ophav, og dertil alle dem, som have forladt dette Liv, og som efter Kristi Billie skulde borttages under selve deres Bekjendelse, idet han ved deres Død ligesom satte sit Segl paa deres Vidnesbyrd. Vi ere kun usle og ringe "Bekjendere."

Man har haft vanskeligt for at forene disse Forsølgelser med, hvad

man forresten ved om Marcus Aurelius. Allerede en Menneftaalder efter hans Død kunde Kirkesaderen Tertullian for fuldt Alvor opfaste det Spørgsmaal, om Marcus Aurelius virkelig havde forfulgt de Kristne, og han ved endog at fortælle, at den fromme Keiser har været hemmelig Kristen. Men Kjendsgjerningerne tale altfor tydeligt. Har end Marcus Aurelius ikke, som Nero, selv vaakt Forsølgelsesaanden tillive hos det hedenste Folk, saa har han dog tilladt, at de Kristne forfulgtes, det er sikkert nok. Sagen er den: Marcus Aurelius var for det Første Keiser. Som saadan maatte han af politiske Grunde være de Kristnes Fiende; thi der var en saa usorsonlig Modsetning mellem den paa Hedenstabet hvilende og af dets Aand gjennemtrængte romerske Stat og Kristendommen, at de umuligt kunde bestaa fredeligt ved Siden af hinanden. Men dertil kom ogsaa noget Andet. Marcus Aurelius var for det Andet stoist Filosof. Den Visdomskilde, han øste af, var en anden end Kristendommens. Som man af hans "Selvbetragtninger" kan se, tog han Forargelse af de Kristnes hensynsløse Martyrfreidighed, med hvilken de gif Døden imøde. Han ser deri "meningsløs Trods og Mangel paa Overlæg og Værdighed." Som Stoiker fatte han den ophøiede Sindssro, i hvilken man hverken lader sig henrive af Sorg eller Glæde, som det Overste, og desuden havde hans stoiske Lærere hviist ham i Dret, at Sjælen ikke var udødelig, og hvorvel den Tanke ikke rigtig fæstede Rod hos ham, saa maatte den dog bidrage til at fjerne ham endnu mere fra

*) Efter Menighedens Sendebrev.

dem, der troede, at der just ved Døden skulde begynde en ny og fuldige Tilværelse, i hvilken der skulde gives Rod for alle de Savn og Trængsler, som det jordiske Liv var saa rigt paa. Seet fra Marcus Aurelius's Standpunkt maatte den kristelige Martyrskæde tage sig ud som idel Daarfskab. Thi hvad havde man at glæde sig til? I bedste Tilfælde et tomt Skjggeliv.

Dg dog gaar der igjennem hans Hjerte under hin hedenske Livsviddoms kolde Speil en Strøm, der vælber ud af en anden Kilde, og som, naar den havde faaet Lov til at bryde frem, vilde have ført ham Kristendommen nærmere. Hvem vil ikke i hin barnlige Fromhed, der bringer ham til i "Selvbetragtningerne" at takke Guderne for al deres Raade, imod ham, komme til at tænke paa den kristelige Tro paa et guddommeligt Forsyn? "Guderne har jeg at takke for, siger han, at jeg har faaet gode Bedsteforældre, gode Forældre og Venner, og at jeg ikke har haft veilighed til at forsynde mig imod dem. Tilboieligheden var der vel, men Gudernes Raade hindrede, at Anledningen frembød sig." Dg hvor ydmyg er han ikke i sin stille bramfrie Pligtosfyldelse! "Mennesket, der gjør det Gode, skal ligne Birranken", siger han. "Naar den har baaret sine Fruer og givet sin Frugt, fordrer den ikke Gjengæld, tværtom: det næste "Aar kommer, den blomstrer paany og sætter atter Frugt." I Sandhed, han stod Kristendommen nærmere, end han anede, men hans hedenske Visdom førte ham bort fra den. Tertullian fremsetter et Sted den Mening, at Filosofien førte bort fra Kristus, ikke til

Kristus, og at den vistnok syndige, men af hin usfordærvede, Menneskenatur stod Kristendommen nærmere. Marcus Aurelius viser, at der er noget Sandt i denne Tanke.

Ifke ret længe efter den sidste Kristensfølgelse udbrod der igjen Krig paa Grændsen. Markomannerne havde atter brudt Freden og vare trængte ind i Pannonien. Marcus Aurelius var træt og syg, men optog dog i egen Person Kampen. Som Konfulerne i Republikens Dage drog han i høitideligt Optog til Bellonas (Krigsgudindens) Tempel paa Marsmarken, og her slængede han det blodbesprængte Spyd mod Rigets Fiender. Hans Søn og Thronarving, Commodus, fulgte ham derpaa i Kampen. Denne, der var vidt forskjellig fra Faderen, havde allerede voldt ham megen Sorg. Han havde omgivet sig med Mænd og Kvinder af Roms værste Udsud, og den hele Keiserstad, for hvilken Jhrsternes Galsfaber altid havde været en velkommen Kilde til Glæder, talte kun om hans Vanart og Ulydighed som Søn. Han var saa forskjellig fra sin Fader, at man halvt for Spøg, halvt for Alvor sagde, at han var Søn af Faustina og en Gladiator. Engang havde den for-tørnede Fader straffet ham alvorligt og jaget alle hans Venner paa Dør; men Sønnen hylkede Sygdom, og den bekymrede Fader, hvis Mildhed her som oftere blev til Svagthed, maatte selv sende Bud efter de gamle Svirebrødre. Han tog ham nu med sig for at have ham under sin særlige Varetægt; men Sorg over Sønnen, indre sjælelige Kampen henimod et sædeligt Ideal, som han ikke kunde naa, og Anstregelser under det lange

og haarde Felttog fremstjundede hans Død, og han udaandede under mørke Fremtidssyner i Byen Sirmium den 17de Marts Aar 180 i sit 60de Aar. Paa sit Yderste had han Commodus indstændigt om at føre Krigen tilende, baade for at denne gennem Kamp og Stræt skulde reddes fra fædelig Undergang, og fordi han tilfulde forstod den Fare, der truede Romerstaten fra hine nordlige Folk.

Oldtiden har seet større Bismænd og større Fyrster end Marcus Aurelius. Han var hverken nogen Aristoteles eller Alexander, og selv blandt Romis Keisere tæller han mange Overmænd. Han aabner intet nyt Tidstrum, hvis Karakter han bestemmer, som en Julius Cæsar eller Konstantin den Store. Marcus Aurelius var ingen skabende Mand, intet Geni, og dog er han i en Henseende større end de Fleste af dem, som Oldtidens Historie fører frem for os. Som Menneſte, som sædelig Personlighed komme Saa ham nær. I Livets Renhed, i Williens Alvor og i samvittighedsfuld Sagtagelse af sine Pligter rager han langt op over sin hedenſke Samtid. Han staar der som et Exempel paa, hvor høit den alvorlige Hedning kunde naa uden at ledes af Guds Mand, og han er sandelig kommen langt frem, saa de Fleste af os, der bære Navnet Kristne, maa blues og hvile os for ham. Men i al hans Storhed var der dog Noget, som fattedes ham; der gaar et Savn, en utilfredsstillet Længsel igjennem hans indre Liv. Han var ingen lykkelig Mand, thi han søgte efter Fred, men fandt den ikke. Hedenskabets glade Ungdomstid var forlængst forbi, da Hjertet fandt Hvile

i Troen paa de Guder, som Menneſkeanden selv havde frembragt. Olympens Guder kunde ikke hde ham nogen Trøst, og Filosofien, der traadte i deres Sted, kunde heller ikke løse Livets Gaader for ham. Den lærte ham, at verdslig Storhed Intet havde at sige, at alle jordiske Guder vare et tomt Skin, at "Livet heneden var som en Reise i fremmede Lande." Men hvad bød den ham til Erstatning for alt dette? Kun Tvivl, Tvivl om et personligt Liv efter dette, Tvivl om en personlig Guds Tilværelse. Den lagde Sorden øde for ham, men gav ham ingen Himmel, og den hindrede ham i at søge derhen, hvor han vilde have faaet Svar paa de mange Spørgsmaal, og hvor hans Sjæl vilde have fundet Hvile. Og derfor kom han ei længer end til Erkjendelsen af, "at Livet var en Strid, en Udenlandsreise, og at selv Agtet, man efterlader sig, glemmes snart." Gint lysere Land, der aabner sig bag Graven, og hvor Alt, hvad der dør i Herren, skal fødes herligere paany, blev skjult for ham; og havde han end anet, at der var et saadant Land, Veien, som førte derhen, den kjendte han ikke, thi den bar netop gennem Troen paa ham, hvis Disciple han forfulgte.

Marcus Aurelius var den sidste store Hedning, den sidste fremragende Personlighed, i hvem Hedenskabets havde samlet alt det Edle og Skjønne, det havde i Cie. Med ham ender det lykkelige Tidstrum, der begyndte med den slaviske Slægt, og man mærker allerede under ham, at den gamle Verden nærmer sig sin Undergang. De tvende Fiender, der skulde beseire den, Kristne-

dommen og de nye Folke-
slag, træde under ham bestemtere
frem end nogensinde før; vistnok
trænges Markomannerne tilbage over
Grændsen, og mod Kirken hævder
Sedenstabet idetmindste sin ydre Over-
magt gennem blodige Forfølgelser;
men denne Seir skulde ikke blive
varig; thi den hedenske Verden mang-
lede Tro, Sædelighed og folkelig
Kraft. Det Første skulde Kristen-
dommen give; det Andet, den folke-
lige Kraft, skulde bringes af de nye

Stammer og Nationer, som ventede
paa Rigets Grændser, til Opløsningens
Tid kom. Et Par Aarhund-
reder sbandt, og den kom ogsaa.
Under blodige Kampe gif den gamle
Verden under; men det Store, den
havde frembragt, døde ikke med den.
Gjennem Kirken forplantedes den
græsk-romerske Kultur til de kristne
Folkeseer, og fødte blandt dem under
nye Forhold en rigere og høfdigere
og mere afslidig Dannelse.

Ende.

(Indsendt til "For Hjemmet".)

Det japanesiske Gesandtskab til Amerika og Europa.

(Af Chr. Svistendahl.)

En af de mærkeligste Begivenhe-
der i Aaret 1872 vil uden tvivl det
Gesandtskab blive, som Japans Re-
gjerung har ladet afgaa til de for-
skjellige Lande, med hvilke Traktater
ere blevne affluttede. Før 1852 var
det kun Hollænderne, der under store
Indskrænkninger havde Afgang til
at handle med Japaneserne, og bort-
kjendtskab til Land og Folk var der-
for meget mangelfuldt. Først, da
Amerikaneren Commodore Perry
med sine veltalende Kanoner gav
Diplomaternes Ord Bægt, bleve
flere Havne lidt efter lidt aabnede
ogsaa for andre Nationer. Det viste
sig da, at Landets naturlige Sjæl-
peilder vare rige, og at Beboerne
vare tænksomme og hendige, ja at
de i forskellige Industrigrene kunde
maale sig med de i Manufaktur-
høiefstaende Lande. Regjerings-
formen havde meget tilfælles med

Middealderens Lehnsvæsen. Lan-
det var delt i 68 Provindser, hver
med sin Daimio (Fyrste); men over
alle Daimioer stod en Tycoon, der
som Generalissimus ober Armeen
Tid efter anden blev ligesaa mægtig
som Major Domus under det me-
rovingiske Dynasti. Det kom til
Slutning saavidt, at Mikado, eller
som han ogsaa tituleres, Tenno (d.
e. Himmel-Konge), Landets retmæs-
sige Oberherre, blev en Fange i sit
eget Palads. For et Par Aar si-
den stede der imidlertid en Stats-
omvæltning, der havde tilfølg, at
Tycoonen blev sthyrtet, Daimioerne
betydeligt indskrænkede, og Magten
koncentreret i Tenno's Haand. Af
Religioner have Buddha's, Sinto's
og Confucius's Lære haft de fleste
Tilhængere. Forresten have ogsaa
alle andre Religioner været tolerere-
rede. Efterat Jesuiterne havde vir-

fet en Tid, blev der indleveret et Bønkrift til Mikadoen om Kristendommens Undertrækkelse. Han skal da have spurgt: "Hvormange Religioner tolereres der nu i vort Rige?" og da Svaret lød: "Foruden Deres ophvædede Majestæts fem og tredive", htrede han: "Da vil en til ikke skade—lad dem kun prædike!" Et siden grusomme Forfølgelser brøde ud, var begrundet i, at Jesuiterne som sædvanligt vilde blande sig i Landets Politif. Og denne Frygt for de Fremmedes Indblanding i Landets Styrelse raader endnu hos en større Del af Folket. Skjønt derfor den nuværende Regjering er meget liberal og tolerant ligeoverfor de Fremmede, har den dog set sig nødt til at forfølge de tilbageværende Refter af japanesifke Kristne for at forebygge en ny Revolution.

Bed Samtale med en amerikansk Missionær, der har nirket ti Aar i Japan, blev det mig forresten klart, at disse Japanesifere hele Kristendom blot bestaar i en Del Ceremonier, og deri, at de kalde sig Kristne. Tvørigt ere de aldeles vankundige i alle Kristendommens Hovedlærdomme. Og dog have de ikke villet opgive denne Tro, der som en Tradition er bleven forplantet fra hin Tid, men have hellere ladet sig forfølge og fordrive. Der skal i det Indre være hele Landsbyer, som endnu fastholde denne i nævnte kummerlige Skikkelse bevarede Tradition. Betegnende er det ogsaa, at blot de japanesifke Kristne, der leve i Nærheden af de for Amerikanere og Europæere aabnede Havne, blive fordrøve. Endvidere er det en Kjendsgjerning, at Regjeringen gjerne ansætter udenlandske Kristne som

Lærere ved høiere Skoler og har sendt paa offentlig Bekostning mange unge Mænd til amerikanske og europæiske Høiskoler, hvor de vel vide, at den kristelige Indfyldelse er stærk. For kort Tid siden traadte saaledes en af de japanesifke Studenter ved Yale College i New Haven, Conn., over til Kristendommen. Han meldte det strax til sin Regjering med Anmodning om at vælge en af de andre Studenter til den Kasferer-Post, han hidtil havde indehaft. Regjeringen svarede, at han fremdeles skulde beholde den fulde Understyrelse og vedblive at være Kasferer. Uvæbenbart befinder Japan sig nu i den samme Gjæringstilstand som det Romerske Rige i Hedenskabet's sidste Dage. De høiere Embedsmænd med Tenno i Spidsen bekjende sig til Sintos Lære, som det synes, mere fordi det er en politifk Nødvendighed, end fordi de ere den virkelig hengibne. Buddhismen er i stærk Tilbagegang, da den, som indført fra China, ikke mere yndes af Regjeringen. Efter det her Oplyste maa det være klart, at det nævnte Gesandtskab, som i disse Dage er ankommet til San Francisco, kan blive af den største Betydning ikke alene for Guds Kirke, men ogsaa for Politifken og Kulturhistorien.

Det egentlige Gesandtskab bestaar af Japans Førsteminister Iwakura samt fem andre Embedsmænd af høieste Rang. Deuden medfølger fra hvert af de forskjellige Regjerings-Departementer to eller tre af deres dygtigste Mænd, der skulle sætte sig grundigt ind i, hvad der hører til deres Fag. Der er ni Departementer, nemlig: Religions-,

Undervisnings-, Arme-, Marine-Justits-, Agerdyrknings-, Udenrigs-Departement samt Departement for de "offentlige Arbejder". Og hvad der er høist mærkeligt—foruden endel unge Mænd, der skulle studere dels her, dels i Europa, medfølger ogsaa fem unge Damer af høiadelig Byrd. De skulle i Vasar Female College, Poughkeepsie, New York, faa Undervisning i hvad amerikanse Damer i Almindelighed lære. Hidindtil have Kvinder af adelig Byrd ikke uden under særegne Omstændigheder kunnet reise ud af Landet. Men i et nyelig af Tenno udfædt Edikt heber det herom: "Mit Land er nu i en Overgangstilstand. Gamle Ideer træde tilbage, og nye trænge sig frem. Dette er ogsaa mit oprigtige Ønske. Lad derfor alle Vise og Uforsvædede træde frem og give os gode Raad. I Ungdomstiden er det aldeles nødvendigt at se fremmede Lande for at blive bekendt med de Ideer, som røre sig i Verden. Baade Drengene og Pigerne skulle derfor have Lov til at reise udenlands, da mit Land vil have Fordel af den Kundskab, som de derved erhverve. Hidindtil have Kvinder ingen Stilling haft i Samsundet, fordi man ansaa dem for ikke at have nogen Forstand (!); men dersom de have godt Næmme og ere blevne uddannede, skulle de have den Afgøelse, der tilkommer dem".

Offentlige Friskoler ere aabnede, hvori der undervises i Regning, Skrivning og Læsning, og flere høiere Skoler ere ogsaa i Virksomhed. I Jeddo er et Universitet med omtrent 3000 Studenter og 200 Professorer, hvoriblandt ikke faa Europæere og Amerikanere. Vjergverkerne drives paa europæisk Vis, og Agerbruget blomstrer. To Fernbaner ere under Arbejde, og i det Hele taget ser man en ivrig Stræben efter at udbytte Alt, hvad der kan fremstjunde Landets Udvikling. Enkelte af Gesandtskabets Medlemmer tale Engelsk eller Tydsk. Det Sidste er Tilfældet med en ung Mand, Hr. J. Kondo, med hvem jeg har haft flere Samtaler. Han agter at studere flere Aar i Tydskland, men vil ogsaa besøge Sverige, Norge og Danmark. De Fleste af Følget se intelligente ud og gaa klædte som vi. Til den nævnte amerikanse Missionær, som reiste hid sammen med dem fra Japan, hørte de, at om et Par Aar eller før vilde Kristendommen kunne bekjendes ligesaa frit i Japan som i Amerika. Og bliver først Japan aabnet for den kristelige Civilisation, da ville vel heller ikke Chinas myltrende Millioner i Længden kunne afføndre sig, og vi kunne imødesee en ny og mærkelig Epoke i Kirkens og Verdens Historie. San Francisco, Cal., 20de Jan. 1872.

Det første Dampskib paa Missourifloden.

Mr. Robert D. Sutton fortæller af sine Ungdomserindringer følgende Tildragelse:

I Maret 1816 boede min Fader med Familie i "American Bottom". Hans Blokhus laa ved Bredden af Mississippifloden, paa Illinoisiden, en Mil ovenfor Mundingen af "Wood River" ligesoverfor Missouris Munding. Dampskibe vare i hine Dage temmelig sjældne og vare endnu Gjenstand for almindelig Forbauselse, og saasnart det blev bekendt, at et Dampskib en Sommerdag skulde gaa ind i Mundingen af den store Missouriflod, samlede alle Egnens Beboere, som kunde slippe bort, sig ved Flodbredden for at være Vidne til den mærkelige Begivenhed. Blandt Tilskuerne var ogsaa jeg med min Fader og hele Familie, og jeg vil aldrig, saalænge jeg lever, glemme denne Dags Begivenheder.

Flere af de Forenede Staters Regjering udrustede Skibe havde faaet det Hverv at anlægge en Del Forter langs Mississippifloden, fra dens Munding indtil Mundingen af "Yellow Stone"; til denne Flaade hørte ogsaa Damperen "Thomas Jefferson". Med Musik, som vakte Ekko i Røstøven, og med vainende Flag i Sølskinsveir gik et Dampskib for første Gang ind i Missouris mørke Sande, og "Thomas Jefferson" dampede langsomt opad Floden til Militærposten "Bellefontaine", nogle Mile ovenfor Mundingen.

Dette Pionerskibs Historie er saa kort, og til den Katastrofe, som hid-

førte dets Undergang, knytter sig en dengang meget udbredt Overtro, saa at jeg ikke kan negte mig den Fornøielse at fortælle derom.

Efter et kort Ophold i Bellefontaine gik "Thomas Jefferson" videre opad Floden. Vanstelighederne ved denne Fart forsinkede Luren, Skibet maatte ofte lægge til Land, og medens Mandstabet huggede Brænde, begavede Officererne og Embedsmændene sig paa Jagt i de nærliggende Skove.

Om Aftenen den fjerde eller femte Dag efter Afreisen fra Bellefontaine lagde Skibet igjen til Bredden, Følken huggede Brænde og bare det ombord, og Officererne gik paa Jagt. Det lykkedes dem at skyde en Panther, en Gun, som de bragte ombord i Skibet. Udmattede af Anstrengelsen opsatte de at slaa Dyr til den næste Morgen og lagde det paa Dækket forud.

Om Natten hørte man i de fjerne Skove Jammerstrig, der lignede menneskelige Stemmer, efterhaanden kom nærmere og nærmere og stedse bleve tydeligere. Dyr, som udstødte disse Skrig, nærmede sig aabenbart Skibet, snart stod det paa Bredden og udstødte et Gyl; to sunklende Dine bleve synlige, og man opdagede Omridsene af en San-Panther, som kom for at opsoge sin Mage. Kun et Dieblif standfede den, udstødte et halvt undertrykt Strig og gik derpaa over Landgangen ud paa Skibet, stod strax efter ved Gunnens døde Lege-

me, joingede Galen og saa sig forbitret omkring.

Folkene ombord afholdt sig endnu fra at skide Pantheren for at iagttage, hvorledes den vilde bære sig ad. Den stiftede Saaret, gik rundt omkring Legemet og halvveis henimod Landgangen, vendte derpaa om og saa paa sin Mages libløse Legeme; derpaa gjentog den endnu engang det Samme, som om den vilde lokke det døde Dyr til at reise sig og følge med den. Tilfaldt udstødte den, som om den var bleven sig sit Tab bevidst, et hjertesjærende Søl, greb sin Mages Legeme i Nakken og forsøgte at slæbe det bort fra Skibet. Da den med sin Hvirde var kommen omtrent midt paa Landgangsbroen, lød pludselig i Mattens Stilhed Knaldet af en Bøsse, og en Kugle traf det udsæede Offer med dræbende Kraft. Uden at slippe

Taget i Sønnens Legeme gjorde Pantheren et Luffspring og styrtede derpaa tilligemed Sunden i Floden, hvis Strøm drev dem begge ind under Skibets Agterdel. Kort Tid efter skintede man dem i Galvørket, drivende sammen nedad Floden.

Skibet fortsatte om Morgenen sin Fart opad Floden, men det varede ikke længe, før det stødte paa en Træstamme og fik en bethdelig Læk — man skyrede ind mod Bredden, men før Skibet naaede den, sank det under Vand til Hjedeldækket.

Snart begyndte man at hviste og fortælle, og de Fleste troede det, at Skibets Undergang var en Straf for den formentlige Grusomhed mod begge Pantherne.

Dermed ender den korte Historie om Dampskibet "Thomas Jefferson", det første, som gik ind i Missouri-flodens Munding.

Stovplautninger paa den jydskede Hede.

(Efter et norsk Blad.)

"Gid Sommeren blot var lidt længere og Vinteren mildere; det have dog sydligere boende Folkeslag fremfor os Nordmænd; ja, naar vi endda havde det saa mildt som nede i Danmark", tænker mangen En i Norge, naar de lange, mørke Dage med Kulden, Stormen og Sneen komme.

Jeg var ikke af den Mening, da jeg engang i December Maaned gjorde en Tur inde paa de jydskede Heder, det ved jeg; og havde jeg haft en Landsmand fra det Østen-

sjeldste med, er jeg vis paa, han havde tænkt det Samme som jeg. Thi 6 til 8 Graders Kulde (Neaumur) med Bæst, som det var, gik saaledes gjennem Marv og Ben, at de blidere Følelser for det mildere sydlige Klima ubilkaarlig stibnede i En, og jeg ønskede ved mig selv: "Den som sad i en Spidsflæde hjemme i 20 Graders Kulde og stille Veir, det var da en Fornøielsestrur imod denne her".

Til saadant Resultat kommer man paa en Vinterreise i det jydskede Kli-

ma. Men jeg vilde alligevel ikke have undværet Luren paa disse store, store Bidder, der med sin Erksomhed og Billedhed, sin Lyng og atter Lyng, sine bitte smaa Naser i Synskredsen have en forunderlig Lighed med vore noriske Højsfælde.

Naar man kommer forbi en Skovplantning, et lidet Bøge eller Egehølt, naar man ser svære Egestammer ligge opgravne ved Dørbmyrene og enkelte fritstaaende Smaaskove i det Fjerne, forstaaer man let, at her ogsaa har kunnet gro Træer, og Historien fortæller os, at Hederne i gamle Dage, da Marsten Stig Andersen, Nils Ebbesen til Rørreris, Nils Bugge til Gald og mangen anden navnkundig Mand færvedes derude, vare mægtige Skove. Nu er det kun en ensom Turist eller en liden Gjøtergut, som opliver det ensformige Landskab.

Naar man kommer gennem en af de nuværende smaa, plantede Skove paa Heden, føler man, at Skovens Betydning for et Land er større end Betydningen af Landets Veligheden, og at denne Sandhed har vundet Indgang i Danmark. Trindt om i Hederne ser man, hvor storartet det danske Hedeselskab og Staten arbeide paa atter at bringe Skov, hvor Forfædrene ved en uforstandig Hugsit have givet Stormen frit Spillerum. Og ikke alene i Hederne arbeides der paa Skovens Vedligeholdelse, men selv i private Skove plantes der aarlig et vist Antal Træer til Erstatning for, hvad der hugges, og selve Hugsiten er underlagt offentlig Opføgt. Det er ogsaa morsomt at se, hvorledes Hedeselskabet ogsaa til anden Dyrkning nytter Naernes Vand; Kanaler,

Grøfter og Hender graves, Sluser, Stigbord og Damme reises; hvor man forhen havde seet Lyng og daarlige Myre, ser man nogle Aar efter grønne, frodige Enge voge frem og Velstanden stige, saalangt Vandet rækker.

Saa Meget der end gjøres for at dyrke disse store Strækninger, ville dog Aarrækker gaa hen, inden Hærdigheden magter Lyngen, og aldrig vil Skoven alene kunne faa den Indflydelse paa Klimatet som Skov og Fjeld tilfammen. Men anderledes vil det dog blive at færdes paa Sjyllands Heder en Dag i December i Kulde og Storm eller en Dag midtsommers med solklart Veir, naar Dyrkningen om 50 Aar mangesteds har brudt Stormens Magt og skabt Skove og frodige Enge, hvor nu kun Lyng og Ener staa Side om Side.

Langsomt gaar det med Opvæxten af Skoven, hvor der intet Ly er, og ofte kommer ikke Grauen og Furen længere i et Snes Aar end til at blive et lidet Suletræ; saa først kan det hælde, der kommer lidt Liv i Busken og den kan blive et Træ. Anderledes er det at plante, hvor der er Ly at krybe bag, forudsat at Jordbunden ogsaa er skiftet for Plantning; da har man snart Fornøielse af sit Arbeide, og det Dnske ligger da nær: "Sid ogsaa vore Forfædre havde baaret sig fornuftigere ad, blot hugget med Aimelighed og levnet os Ly for Plantning".

En anden Slags Dyrkning, som ogsaa i Danmark er underlagt Statens Tilsyn, er Allitternes og Sandflugternes Beplantning i Sjylland, nemlig med en Græsart, *Marchalva*

eller Klithage, der strækker sine lange Nodder ud og binder Sandet til stort Gavn for omliggende Græs- og Kornmarker.

Under disse Tankevevlinger havde jeg nærmet mig mit midfertidige Hjem. Løven brændte godt i Kaffeboven, da jeg traadte ind. Men det var ikke den "fyrige" Knitren af

Furu eller Birk, der inde kan lyse varme og hvsge saa forunderligt og i Kaffebovenstrogen glæde En ved den Tanke, at Norge endnu eier Skoven, der, om end mangstedes medtagen, dog forhaabentlig ved Folkets funde Sands aldrig vil tabe sin store Betydning for vort Fædreland.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Missionen i China. I Slutningen af forrige Aar var de kristne Missionærens Stilling i China meget truet. En hemmelig Sammensværgelse var bragt i Stand for at ødelægge Missionen og Kristendommen. De fandt da paa en djævelst List. Omkring den 1ste Juli forrige Aar uddeltes i Staden Kanton og Omegn et lidet Pulver, kaldet "Chan-sin-pan" (Gunders og Anders Pulver). Det udgaves for at kunne læge alle Sygdomme. Fire Dage derefter udspreddes trykte Plakater, hvori det hed, at dette Pulver var udbredt af "Djævelens Børn" (Udsendingerne), at det indeholdt en Gift, der om en eller to Maanedere vilde bevirke, at de, som toge det ind, spulmede op og døde, samt samt at Europæerne havde udbredt det for at nøde Folk til at henvende sig til deres Læger, som da ikke vilde helbrede dem, medmindre de blev Kristne eller betalte uhyre Summer. Størstedelen af Folket troede dette, og en Storm reiste sig mod Missionærene og de Kristne, som Dyrigheden havde vanskeligt for

at faa Bugt med. I Kanton blev det dog snart roligt. Man fandt et Par Medlemmer af Sammensværgelsen, og de blev henretteede. Paa Landet derimod formaaede ikke Dyrigheden at modstaa Folkets Raseri. Der maatte Missionærene flygte, og Stationerne blev jævned med Jorden. Det rhinske Missions-selskab har paa den Maade mistet tre Stationer. De sidste Efterretninger fremstille de Kristnes Stilling fremdeles som meget truet, da der endnu gjæver et stærkt Had til dem i Folket, som blot venter paa en befrem Veilighed til at bryde løs.

En Missionær fortæller følgende mærkelige Tildragelse fra Forsvælgelsen:

"De 4de September blev en af vore indfødte Prædikanter paa Wei-en til Stationen overfalden af en Høverbande, som førte ham til et affides Sted og slog ham med Steene, indtil Livet syntes at være udslokt. Derpaa drog de Klæderne af ham og gif sin Wei. Nogle Minuter efter opdagedes han af nogle Personer, der ansaa ham for død

og vilde begrave ham. Da var han kommen sig saa vidt, at han kunde røre lidt paa sig; strax fik han da høre de vilde Skrig: "Forgifter! Udlændingernes Forgifter", — og atter blev han omringet og slagen. Da Folket hoven imidlertid saa hans udmattede Tilstand, frgattede de fer, at han skulde dø mellem Hænderne paa dem, og de grebes som Mordere, hvorfor de løb sin Veie. Han vaskede nu et Stykke frem. Da saa han et andet Selskab, der stormede mod ham og raabte: "Forgifter! Slaa ham ihjel!" Med stor Anstrengelse forsøgte han nu at springe, men ubekjendt med Egnen løb han lige ud over Randen af en brat Styrning, omtrent 20 Fod dyb. "Da jeg styrtede ned i Dybet", fortæller han selv, "tænkte jeg paa Stefanus, den første kristne Martyr, og fordi han, da han blev stenet, bad for sine Forsølgere, anbefalede jeg min Sjæl til Gud og bad ham om deres Frelse, som tørstede efter mit Blod". Mærkværdigt nok kom han frelst fra Faldet. Efter at have ligget bevidstløs nogen Tid kunde han krybe frem til Stationen. Hans Forsølgere vare skrydsomt gaaede sin Veie, da de saa ham styrte ned, for ikke at blive grebne som hans Mordere.

Livingstone. Flere Gange har man nu modtaget Efterretninger om, at den berømte engelske Afrikareisende var død, men saa igjen faaet vide, at han endaa var i Live og besandt sig vel. Smidlertid er det nu omtrent 2½ Aar, siden man modtog noget Brev fra Livingstone selv. Dette er paafaldende. Efterretningerne om ham bringes af indfødte Kjøbmænd fra det Indre til

den engelske Konjul, Dr. Kirk i Zanzibar (paa Afrikas Østkyst). Om nu Livingstone ikke havde haft mere Papir, skulde han da ikke have fundet paa et andet Middel til at sende sine Landsmænd sikker Efterretning om sin Skjebne? Paafaldende er det ogsaa, at de indfødte Kjøbmænd altid forlange en betydelig Sum Penge eller Barer, som de skulle bringe Livingstone. Kan man da virkelig stole paa dem, naar de fortælle Gang efter Gang, at Livingstone lever vel og blot venter paa nye Forraad, paa Penge for endelig at begive sig til Kysten? Disse Kjøbmænd tage det som bekjendt ikke meget nyt med Redeligheden, og det vilde ikke være første Gang, at der paa den Maade var smedet falske Efterretninger i det indre Afrika for at faa Penge.

Men den Reisende i det indre Afrika er ogsaa ndsat for saa mange Omvælglinger, at Ingen kan døme sikkert i en saadan Sag. Livingstone kan muligens være meget syg, han kan sidde i Fængsel et eller andet Sted, ja han kan maaske i dette Øieblik atter være i god Behold blandt sine Landsmænd efter at have gennemkrydset Kontinentet i en ny Retning.

Den berømte tydske Afrikareisende, Gerhard Rohlfs, har for en Tid siden henledet Opmærksomheden paa alle disse Muligheder og opfordret England til at anstille Efterforskninger i Landet selv gennem Europaere.

Nu har det geografiske Selskab i London ndstødt et Dyrkab til Almenheden om Bidrag til en Expedition, som da skulde afgaa til Zanzibar med et snart seilberedigt Dampskib. Fra Zanzibar skal Expeditionen

nen begibe sig lige til Langanjika-
Søen for paa selve Stedet at un-
dersøge Sandheden af det Rygte, at
L. opholder sig i Mangema. En
Søn af L., som studerer Medicin i
Glasgow (Skotland), er, drevet af
Uro over sin Faders Skjæbne, af-
reist til London for at faa deltagelse
i Expeditionen. Man haaber, at
den vil kunne være tilbage i Eng-
land inden Aarets Udgang. Uvis-
heden om den usforfærdede Rejsendes
Skjæbne har fremkaldt en Spæn-
ding, der bringer Alle til at haabe det
Bedste for den nye Expeditions Be-
fræbelse.

Chinesisk Bogholderi. Chineseerne
i Amerika ere som bekjent meget
vindslibelige, og om en Chineseer
blot tjener en halv Doller om Da-
gen, lægger han Halvparten tilside.
Tjener han godt, lever han godt,
men sparer alligevel. De Fleste af
dem tale et Slags radsbrættet Engelsk,
og Alle ere meget begjærlige efter
at lære. Men med al sin Vindsti-
belighed komme de dog af og til i
Uleilighed og havne i Kaliforniens
Gjældsstrængsel. En Chineseer ved
Navn Ah Sam, som holder "Lord
Nelsons Restauration" i Viktoria
paa Vancouver-Den, gjorde Opbud
og fik Befaling til at skrive en For-
tegnelse over sine udestaaende For-
dringer. Da han ikke kjendte sine
Kunder af Navn, havde han indført
en kort Beskrivelse af dem i sin
Søbedbog, og da han kom for Ret-
ten, havde han kun følgende Liste
at fremvise. Hans Sagfører gav
mig den til Opbevaring, som et
retsligt Særshyn.

En Slagter skylder \$18,00
En Skibskaptein 50,00
En Kof ombord i en Galeas 8,00

En Mand med rød Skjorte 27,00
En Mand, som kom sent
(en Bogtrykker?) 10,00
En Mand med Hue 8,50
En mager hvid Mand 20,00
En tyk Franssmand 30,52½
En Kaptein, høi og stor 20,00
En gammel Franssmand 8,00
En Mand med Rindskjæg 18,37½
En Smed 49,00
En Baadsmand 5,00
En Arbeidsmand 5,00
En Ben af Manden med
Rindskjægget 6,25
En Mand med et dobbelt
Uldtæppe 6,50
En lav liden Mand 10,00
En Ben af den med Tæpper 15,00
En Mand med et langt Ben 40,00
En tyk Mand 9,25
En gammel Arbeidsmand 8,00
En med rødt Skjæg 7,00
En Dampstøvsmand 18,00
Indianeren Ja 4,62½
Dick, som skuffer Kul 23,00
Jea Jay Tærster 25,00
En Mand med blomstrede
Buger 16,00
En Stomager, som er reist
til Kalifornien 15,62½
En Mand—Slagterens Ben 39,00
En Staldkarl 16,00
En fuld Mand 7,00

Den sidste Betegnelse fandt Be-
styrrelsen at være af en altsfor almin-
delig Art, til at der kunde være det
ringeste Haab om at faa Gjælden
oversført paa nogen bestemt Person.

Sparsommelig Levemaade. En
hvorledes man fristede Livet i Paris
under Beleiringen, har man nu
faaet adskillige interessante Dplys-
ninger i franske videnskabelige Tid-
skrifter. Det fortjener at bemærkes
at Videnskaberens Akademi uafbrudt

fortsatte sine Møder under hele Be-
leiringen. I en af Selskabs Pro-
tokoller har Chemikeren Pagen, der
mistede Livet ved Stadens Forsvar,
beskrevet en hel Del Opfindelser og
Foranstaltninger, som anvendt
til Hjælp og Erstatning for sædvan-
lige Fødemidler. Alle Haver i Pa-
ris bleve bedækkede med Staldgød-
ning og forvandlede til Driwbænke
med Glasvinduer, under hvilke der
voxede Kaal, Salat, Selleri, Spinat
osv. Vel udbredte disse Driwbænke
en slem Lugt, men da man omhyg-
gelig fjernede alt stillestaaende Vand
fra deres Nærhed, saa medførte de
ingen Skade for Sundheden. Blo-
det fra Slagterhusene, som tidligere
anvendtes til Gjødning, blev nu
omhyggelig opsamlet og forvandlet
til en Slags sort Pudding. Alt
Affald af Skind og Huder, Farme
og Sener osv., hvoraf ellers tilbe-
vedes Lim, blev behandlet saa viden-
skabeligt og formet saa kunstigt, at
deraf fremgik et Stof, som ikke var
til at adskille fra de i Paris saa
meget hndede "stegte Lammesødder".
Man opnaaede saaledes ikke alene
at frembringe et velsmagende Næ-
ringsmiddel, men forebyggede desu-
den, at Luften blev forderbet, hvilket
ellers vilde vere skeet ved disse
Stoffers Forraadnelse. Smør (eller
Olie) blev erstattet ved Hestefedt,
der blev underkastet en videnskabelig
Rensningsproces. Man blandede
det med en Del Dyr- og Faaretalg,

og for at fjerne enhver Affmag,
blev det ophedet til 225 Grader og
affjølet med koldt Vand; med den
derved opstaaende Damp fjernede
de ubehagelige Syrer sig. Af ind-
tørket Æggehvide, der fandtes i
Mængde i Rattun- og Musfelintryk-
kerierne, blev efter en kemisk Be-
handling, tillavet Æggeflager eller
andre Netter. Daarlige Poteter,
bestemte til Destillation, bleve hen-
tede frem af Kjeldere og Gruber,
tørkede og malde, blandede med en
ringe Mængde tiloversblevet Mel,
hvoraf da blev bagt Brød.—At
man efter Beleiringen har vedblevet
at tillave falske Lammesødder og
"Pariser-Smør", er en mærkelig
Kjendsgjerning.

Illinois har af alle de Forenede
Stater mest Jernbaner. Den sam-
lede Længde af alle Jernbaner i
Staten udgjør 3725 Mile

Folkemængden i de Forenede Sta-
ter beløber sig efter den nyeste Fol-
tælling—Indianere medregne—
til 38 Millioner, 923,210.

En Vinranke-Sygdom er udbrudt
i det østlige Frankriges Vinbjerger.
Den foraarjages af et for det blotte
Øie neppe synligt Insekt, som man
giver det videnskabelige Navn Phyl-
loxera. Man har hidtil ikke fundet
noget andet Middel til at forebyg-
ge Sygdommens Udbredelse end
ganske at opbrænde de angrebne
Rækker og rens Jord, hvori de
have staaet.

I n d h o l d : Cneboeren. (Indsendt).—Præstegaarden i Garzen. (Efter
det Indske.)—Nero og Marcus Aurelius. (Af Oluf Olsen.)—Det japane-
siske Gesandtskab til Amerika og Europa. (Af Chr. Hvistendahl) — Det
første Dampskib paa Missourifloden.—Stovplantning paa den jydskede Hede
(Efter et norsk Blad).—Blandinger—Nyt og Sammelt.